

422370 г.Тетюши, ул.Малкина, 39

422370 Тәтеш шәһәре, Малкин ур, 39

тел. (84373) 2-50-02, 2-53-33, факс 2-62-48, e-mail: tatesh@tatar.ru
ОКПО 78702097, ОГРН 1061672000037, ИНН/КПП 1638004978/163801001

РЕШЕНИЕ

КАРАР

15.11.2021

№ 13-1

«Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Советы карары проекты хакында

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Советының 02.07.2012 ел, № 21-1 карары белән кабул ителгән «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставын кертү максатларында (Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Советының 11.08.2014 ел, № 59-1, 21.04.2015, № 6-3, 06.02.2017, № 18-1, № 29-1, 05.08.2018, № 43-1, 02.09.2020 ел, № 54-1, Россия Федерациясе законнары нигезендә кертелгән үзгәрешләр белән), Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 44 статьясына, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында "2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясына таянып, «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставының 89 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. 1 нче кушымта нигезендә «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында " Тәтеш муниципаль районы Советы Карары проекты хупларга һәм халык алдында тыңлауларга чыгарырга.
2. 2 нче кушымта нигезендә «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында " Тәтеш муниципаль районы Советы карары проекты буенча гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибен расларга.
3. № 3 кушымта нигезендә, «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» Тәтеш муниципаль районы Советы карары проекты буенча фикер алышуда гражданнар катнашу тәртибен расларга.
4. Тәтеш муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карары проекты буенча ачык тыңлаулар үткөрү (27.12.2011 ел) 27 декабрдә 09:00 сәгатәтә Тәтеш район мәдәният йорты бинасында (Татарстан Республикасы, Тәтеш шәһәре, Малкин ур., 43).
5. Кушу:
- Тәтеш муниципаль районы Советы аппаратына халык алдында тыңлаулар үткөрүне, күрсәтелгән карар проекты буенча гражданнар тәкъдимнәрен кабул итүне һәм исәпкә алуны тәэмин итәргә;;
Тәтеш муниципаль районы Советының Жирле үзидарә, законлылык, хокук тәртибе һәм депутат этикасы буенча Даими комиссиясе утырышы барышында яңгыраган һәм фикер

алышу барышында кeргeн тeкъдимнeрнe исeпкe aлып, кaрaр пpoектын эшлeп бeтeрeргe нeм пpoектны Coвeт утырышына кeртeргe тиeш.

6. Өлeгe кaрaрны Тaтaрcтaн Рeспубликaсы Тeтeш муниципaль рaйoнының рeсмeи cайтындa нeм Тaтaрcтaн Рeспубликaсы хoкукый мeгълумaтының рeсмeи пoртaлындa бaстырып чыгaрыргa .PRAVO.TATARSTAN.RU.

7. Өлeгe кaрaрның үтeлeшeн кoнтpoльдe тoтуны Тeтeш муниципaль рaйoны Coвeтының Жирлe үзидaрe, зaкoнлылык, хoкук тeртибe нeм дeпутaт этикaсы бueнчa дaими кoмиссиясeнe йeклeргe.

**Тeтeш муниципaль рaйoны
Бaшлыгы**

Р.Х. Сaфиуллoв

**Татарстан Республикасы
Тәтеш муниципаль районы Советы**

КАРАР

«___» _____ 20__ ттт

№ ___

«Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасының 2004 елның 28 июлендә кабул ителгән 45-ЗРТ номерлы «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Законы, «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставының 89 статьясы нигезендә, Тәтеш муниципаль районы Советы **КАРАР** КЫЛДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына (Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Советының 2014 елның 11 августындагы 49-1 номерлы, 2015 елның 21 апрелендәге 59-1 номерлы, 23.11.2015, № 6-3, 06.02.2017, № 18-1, 23.03.2018, № 29-1, № 43-1, 05.08.2019, № 54-1, 02.09.2020 ел) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 6 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә карый:

1) район бюджеты проектын төзү һәм карау, район бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, район бюджеты үтәлеше турында хисап төзү һәм раслау.;

2) жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару.;

3) муниципаль милектәге мөлкәтне белү, алардан файдалану һәм алар белән эш итү.;

4) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жирлекләрне электр һәм газ белән тәэмин итүне район чикләрендә оештыру.;

5) район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге, автомобиль транспортында, шөһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында район чикләреннән читтә Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юл хәрәкәтен оештыру һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.;

6) халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру.;

7) район территориясендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук терроризм һәм экстремизм күренешләре нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яки) юк итүдә катнашу.;

8) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, район территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен үстерүгә һәм үстерүгә, аз санлы халыкларның һәм башка милли азчылыklarның хоукларын тормышка ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру.;

9) район территориясендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм бетерүдә катнашу.;

10) шәһәр һәм авыл торак пунктларының чикләре артында район чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлыгы чараларын тәэмин итү;

11) район территориясендә жәмәгать тәртибен саклауны оештыру, Муниципаль милиция;

12) полициянең участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә районның хезмәт күрсәтелә торган административ участогында эшләү өчен бина бирү;

13) 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларны үтәү чорында торак урыны бирү;

14) жирлекара характердагы әйләнә-тирә мохитне саклау чараларын оештыру;

15) муниципаль мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыру (федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс ягынан тәэмин итү вәкаләтләрәнән тыш), муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыру (Балаларга өстәмә белем бирүдән тыш), финанс белән тәэмин итү (Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла), балаларны карау һәм карау, балаларны муниципаль мәгариф оешмаларында тоту өчен шартлар тудыру, шулай ук үз вәкаләтләре чикләрендә балаларның каникул вакытында ялын оештыруны тәэмин итү чараларын, шул исәптән аларның тормыш һәм сәламәтлеге куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларын гамәлгә ашыру (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

16) район территориясендә Халыкка медицина ярдәме күрсәтү өчен шартлар тудыру (граждандарга түләүсез медицина ярдәме күрсәтүнең дәүләт гарантияләренең территориаль программасы нигезендә башкарма хакимиятнең федераль органы карамагындагы медицина оешмаларында халык медицина ярдәме белән тәэмин ителә торган территорияләр исемлегенә Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган исемлеккә кертелгән жирлекләрдән тыш);

17) район территориясендә каты коммуналь калдыкларны жыю, жыю, ташу, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү эшчәнлеген оештыруда катнашу (шул исәптән аерым туплау);

18) районның территориаль планлаштыру схемаларын раслау, территориаль планлаштыру схемасы нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документларын раслау, район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмати системасын алып бару, муниципаль ихтыяжлар өчен район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу, индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты параметрларын планлаштырыла торган төзү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән белдерүнамәнең жир кишәрлегендә индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын урнаштыру мөмкинлеге һәм билгеләнгән параметрлар буенча билгеләнгән параметрларга туры килүе турында хәбәрнамәне жибәрү, хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты параметрларының планлаштырыла торган параметрларына туры килмәве һәм (яки) индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын жир кишәрлегендә урнаштырырга ярамау турында хәбәрнамәләр, шәхси торак төзелеше яисә бакча йортының төзелгән яки үзгәртеп корылган объектының яки тиешле торак территорияләрендә урнашкан жир кишәрлекләрендә шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы закон таләпләренә туры килмәве яисә туры килмәве турында хәбәрнамәләр, Россия Федерациясә граждандар законнары нигезендә, авылара территориядә урнашкан үз белдекләре белән корылманы сүтү турында Карар кабул итү, үз белдекләре белән төзелгәнне сүтү турында Карар кабул итү, билгеләнгән таләпләргә туры китерү, максатчан билгеләнмәгән яисә Россия Федерациясә законнарын бозып файдаланыла торган яисә авылара территориядә урнашкан жир кишәрлеген тартып алу, авылара территориядә урнашкан корылманы үз белдеге белән

сүтү яки аны билгелэнгән таләпләргә туры китерү, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрақларда, билгелэнгән таләпләргә туры китерү, жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планын бирү, жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планын бирү, жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планын билгеләү, шулай ук, авылар территориядә урнашкан;

19) реклама конструкцияләрен урнаштыру схемасын раслау, район территориясендә реклама конструкцияләрен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә рәхсәтләр бирү, мондый рәхсәтләргә юк итү, район территориясендә үз белдеге белән урнаштырылган реклама конструкцияләрен демонтажлау турында күрсәтмәләр бирү, 2006 елның 13 мартындагы федераль закон нигезендә башкарыла.

№ 38-ФЗ "реклама турында";

20) жирлекләргә архив фондларын саклауны да кертеп, муниципаль архивны формалаштыру һәм эчтәлегә.;

21) район территориясендә жирлекарә жирләү урыннарын карап тоту, ритуаль хезмәтләр оештыру;

22) район составына керүче авыл жирлекләрен элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләргә белән тәмин итү өчен шартлар тудыру.;

23) жирлекарә китапханәләр тарафыннан халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, аларның китапханә фондларының сакланышын тәмин итү һәм комплектлау;

24) район составына керүче авыл жирлекләрен мәдәният оешмалары хезмәтләргә һәм ял оештыру буенча хезмәтләр белән тәмин итү өчен шартлар тудыру.;

25) район составына керүче жирлекләрдә жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру.;

26) район территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәгә мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләргә) саклау, куллану һәм популярлаштыру, мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләргә) саклау.;

27) район составына керүче жирлекләргә бюджет тәмин ителешә дәрәжәсен бюджет акчалары исәбеннән тигезләү.;

28) территориаль оборона һәм гражданныр оборонасы, халыкны һәм район территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

29) район территориясендә дөваләу-савыктыру урыннарын һәм жирле әһәмияттәгә курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәмин итү, шулай ук жирле әһәмияттәгә махсус сакланыла торган табигать территорияләрен саклау һәм куллану өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.;

30) район территориясендәгә муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә мобилизация әзәрләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

31) су объектларында кешеләргә куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыру;

33) Район территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тәмин итү, муниципаль районның рәсми физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру.;

34) балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча жирлекарә характердагы чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру;

35) Россия Федерациясе Су законнарында билгелэнгән чикләрдә су объектлары милекчәсә вәкаләтләргә гамәлгә ашыру, шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларынан файдалану кагыйдәләргә билгеләү, гражданнырның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр бие полосаларына ирекле үтеп керүен тәмин итүне дә кертеп;

36) муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру;

37) район ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләргә булдыру өчен кирәкле эшләргә башкаруны тәмин итү, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы төзү турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрү.;

38) Район чикләрендә коррупциягә каршы тору чараларын гамәлгә ашыру;

39) адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яки муниципаль ара эһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), районның авылара территориясе чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

40) районның авылара территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;

41) федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруны оештыру һәм территориянең карта-планын раслау.»;

1.2. 7 статьяның 1 өлешен түбәндәге эчтәлекле 15-17 пунктлар белән тулыландырырга:

15) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү;

16) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру;

17) муниципаль Янгын сагы булдыру.»;

1.3. 12 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12 Статья. Жирле үзидарә органнарының халык тарафыннан турыдан-туры гамәлгә ашырылу һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы формалары

Районда жирле үзидарә органнарының турыдан-туры гамәлгә ашырылуы һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы формалары булып торалар:

1) жирле референдум;

2) муниципаль сайлаулар;

3) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү;

4) муниципаль берәмлек чикләрен үзгәртү, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү;

5) халык жыены;

6) гражданның хокукый инициативасы;

7) территориаль ижтимагый үзидарә;

8) ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар;

9) гражданныр жыелышы;

10) гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы);

11) гражданнырны сораштыру;

12) жирле үзидарә органнарына гражданныр мөрәжәгәте;

13) инициативалы проектлар;

14) Россия Федерациясе Конституциясенә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, башка федераль законнарға һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка формалар.»;

1.4. Түбәндәге эчтәлекле 14.1 статья өстәргә:

«14.1. Халык жыены

1. 2003 елның 6 октябрәндәге Федераль законда каралган очракларда

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы 131-ФЗ номерлы федераль закон, гражданныр жыены үткәрелергә мөмкин:

1) күрсәтелгән торак пункт территориясен башка муниципаль район территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт составына керә торган муниципаль район чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта;

2) муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча.;

3) Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пункт территориясе өлешендә торак пунктның әлеге өлешендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 3 пунктында каралган гражданның жыены кимендә 10 кеше яшәгән торак пункт территориясенә тиешле өлешендә яшәүчеләр төркеме инициативасы буенча муниципаль берәмлекнең вәкилләре органы тарафыннан чакырыла ала.

Муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пункт территориясенә чикләрен билгеләү критерийлары гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданның жыены үткәренләргә мөмкин, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

3. Әлеге статьяда каралган гражданның жыены анда торак пунктта яшәүчеләрнең (яисә аның территориясенә бер өлешендә) сайлау хокукына ия кешеләрнең яртысыннан артыгы катнашуда хокуклы. Торак пунктта бер үк вакытта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артык кешенә бергә булу мөмкинлегә булмаса, әлеге Устав нигезендә гражданның жыены этаплап, гражданның жыены үткөрү турында Карар кабул ителгәннән соң бер айдан да артмыйча үткөрелә. Шулай ук вакытта әлегрәк гражданның жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә катнашунуң алдагы этапларында катнашмый. Градданның жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, халык жыены карары кабул ителгән дип санала.

4. Градданның жыены торак пункт территориясе өлешендә торак пункт территориясенә әлеге өлешендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча үткәренләргә мөмкин.

Градданның жыены үткөрелә торган торак пункт территориясенә бер өлеш чикләре, жирле әһәмияттәге тиешле мәсьәләне хәл иткәндә, торак пункт территориясенә күрсәтелгән өлешендә яшәүчеләрнең гомуми мәнфәгатьләре критерийннан чыгып, жирлек Советы карары белән билгеләнә.»;

1.5. 16 статьяның 4 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә::

«4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе район Уставы һәм район Советы карары белән билгеләнә һәм халык алдында тыңлаулар үткөрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән, шулай икәпән, аны Тәтеш муниципаль районының "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндәгә рәсми сайтында урнаштыру юлы белән алдан таныштыруны, район халкы тарафыннан фикер алышуга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен белдерү мөмкинлеген күздә тотарга тиеш., шулай икәпән рәсми сайт аша, район халкын ачык тыңлауларда катнашуну тәэмин итә торган башка чаралар, кабул ителгән карарларның дәлилленгән нигезленүен дә кертәп, гавами тыңлаулар нәтижеләрен бастырып чыгаруну (халыкка житкөрүне), шулай икәпән аларны рәсми сайтка урнаштыру юлы белән дә.

Әлеге өлешнең беренче абзацында күрсәтелгән материалларны һәм мәгълүматларны урнаштыру, район халкы тарафыннан муниципаль хокукый акт проекты буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеген тәэмин итү, шулай ук район халкының рәсми сайтының мондый максатлары өчен мәжбүри файдалану таләпләрен үтәп, ачык тыңлауларда катнашу өчен "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) Бердәм порталы" федераль дәүләт мәгълүмат системасы кулланылырга мөмкин., әлеге статьяның максатлары өчен аны куллану тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.»;

1.6. 16 статьяның 5 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә::

«5. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләре межаллау проектлары, территорияләре төзеклендерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән

расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан читкә китүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалану рөхсәт ителгән бер төрне башка төргә үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланмаган очракта, шөһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнар нигезендә, гавами тыңлаулар яисә жәмәгать тыңлаулары үткәрелә.»;

1.7. Түбәндәге эчтәлекле 21.1 статья өстөргә::

«21.1. Инициативалы проектлар

1. Тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау инициативалы проектлар, шулай ук үткөрү, аларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе район Советы карары белән билгеләнә.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар хисабына финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә.»;

1.8. 35 статьяның 1 өлешендәге 7 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

5) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип тану;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;

7) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

8) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату – аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;

10) сайлаучылар тарафыннан фикерләр;

11) сәламәтлек торышы буенча суд тәртибендә билгеләнгән ныклы сәләтсезлек район башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга.;

12) районны «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, шулай ук бетерелгән очракта үзгәртеп кору.;

13) район чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан сайлаучыларның санын 25% тан арттыру.

2. Район башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла, шулай ук район башлыгы, аның хатыны һәм балигы булмаган балаларының «аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмләр) ачарга һәм саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тыюны үтәмәгән очракта, Россия Федерациясе Президентының ышанычы югалуга бәйле рәвештә туктатыла.

3. Район башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан яки суд карары буенча процессуаль мәжбүри итү чараларын куллану очрагында, сак астына алу яки вазифадан вакытлыча читләшү рәвешендә аның вәкаләтләрен район башлыгы урынбасары башкара.

4. Район башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта, яңа район башлыгын сайлау вәкаләтләре туктатылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча башкарыла.

Депутат сайланган район башлыгы булып санала, әгәр аны сайлау өчен тавыш бирде яртысыннан артыгы депутатларның район Советы.

5. Әгәр вакыты чыкканчы, район Советы вәкаләтләре вакыты алты айдан да ким калса, район башлыгын сайлау яңа сайланган район Советының беренче утырышында башкарыла.»;

1.10. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.1 пунктының үнөченче абзацында, 48 статьяның 8 пунктында «муниципаль кыйммәтле кәгазьләр чыгару юлы белән муниципаль бурыч алулар, кредитлар алу» сүзләрен төшереп калдырырга;;

1.11. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.3 пунктының унынчы абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә::

- федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруны һәм территориянең карта-планын раслауны оештыра.»;

1.12. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.4 пунктының өченче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә::

« район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыруны, автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында район чикләреннән читтә Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны, юл хәрәкәтен оештыруны һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итүне, шулай ук автомобиль юлларынан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә башкару өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәмин итә;»;

1.13. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.6 пунктына түбәндәге эчтәлекле 9 абзац өстәргә:

- алкоголь, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыра;»;

1.14. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.7 пунктының бишенче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә::

«- полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирә;»;

1.15. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.7 пунктына түбәндәге эчтәлекле 19 һәм 20 абзацлар өстәргә:

«- район чикләрендә шәһәр һәм авыл торак пунктлары чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлыгы чараларын тәмин итә;

- муниципаль Янғын сагы булдыра.»;

1.16. 45 статьяга түбәндәге эчтәлекле 3.1 пункт өстәргә:

«3.1. Район Башкарма комитеты житәкчесе:

1) район Советына контрольдә тотылды һәм хисап тотылды;

2) район Советына үзенә эшчәнлегенә һәм Башкарма комитет эшчәнлегенә нәтижеләре, шул исәптән Совет тарафыннан куелган мәсьәләләрне хәл итү турында ел саен хисап тапшыра.;

3) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аерым дөүләт вәкаләтләрен район Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашыруны тәмин итә;

4) район башлыгына Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын туктату турында язма рәвештә хәбәр итәргә бурычлы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгы (ялгызлык) алу яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданының яисә башка документ алу хокукына ия., ләкин Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы туктатылганнан яисә чит ил гражданлыгы (ярдәмгә алу), йә әлегә пунктта каралган яшәүгә рөхсәт яисә башка документ алганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча.»;

1.17. 49 статьяның 1 өлешендәге 9 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

9) Россия Федерациясе граждандлығын йә чит ил граждандлығын туктату - аның нигезендә чит ил гражданды жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил граждандлығы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданды яисә чит ил гражданды территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданды жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданды яисә чит ил гражданды яисә Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы булган чит ил гражданды яисә чит ил граждандының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;»;

1.18. 74 статьяның 4 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«4. Муниципаль норматив хокукый актларда эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен мәжбүри таләпләрне, инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен вазыйфаларны билгели торган яңа яисә үзгәртә торган муниципаль норматив хокукый актлар проектлары, Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, муниципаль норматив хокукый актлардан тыш, районның жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган жайга салу йогынтысын бәяләргә мөмкин:

1) район Советының жирле салымнар һәм жыемнар билгели, үзгәртә, туктатып тора, юкка чыгара торган норматив хокукый актлары проектлары;

2) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы район Советының норматив хокукый актлары проектлары;

3) Гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнгән норматив хокукый актлар проектлары.»;

1.19. 74 статьяның 5 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«5. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен артык вазыйфалар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган нигезләмәләрне, шулай ук эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектларының һәм жирле бюджетларның нигезсез чыгымнары барлыкка килүгә ярдәм итә торган нигезләмәләрне ачыклау максатларында үткәрелә.»;

1.20. 88 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"88 Статья. Район граждандарының үзара салым акчасы

1. Граждандарның үзара салым акчасы астында граждандарның жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләре аңлашыла. Граждандарның үзара салымы түләү күләме муниципаль районның (муниципаль район чикләрендә торак пунктның (яисә аның территориясенең бер өлеше) барлык халкы өчен абсолют күләмдә билгеләнә, алар саны муниципаль район (торак пунктның (яисә аның территориясенең бер өлеше) халкы гомуми саныннан 30 проценттан артмый торган аерым категорияләрдән тыш, һәм алар өчен түләүләр күләме киметеләргә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләрне кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында каралган очракларда граждандар жыенында хәл ителә.»;

1.21. 89 статьяны төшереп калдырырга;

1.22. 96 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«2. Район Уставы, район Советы карары үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкереләргә) тиеш, аларны дәүләт теркәвенә алганнан соң һәм үз көченә керә, рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән). Район башлығы Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Юстиция министрлығы

идарәсеннән район Уставы, район Советы карарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында хәбәрнамәләр кәргән көннән жиде көн эчендә район Уставына үзгәрешләр кертү турында хәбәрнамәләр бастырырга (халыкка житкәргә) тиеш., «муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында»2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган.

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу өчен жиберергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында дәүләт теркәвенә алынганнан соң Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндә бастырып чыгарырга, шулай ук Тәтеш муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрөндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше нигезендә үз көченә керә.

**Тәтеш муниципаль районы
Башлыгы**

Р.Х. Сафиуллов

Порядок учета предложений граждан по проекту решения Совета Тетюшского муниципального района «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Тетюшский муниципальный район Республики Татарстан»

1. Предложения к проекту решения Совета Тетюшского муниципального района «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Тетюшский муниципальный район Республики Татарстан» вносятся в аппарат Совета Тетюшского муниципального района по адресу: г. Тетюши, ул. Малкина, д. 39 в письменной форме в виде таблицы поправок согласно прилагаемому образцу:

№ п/п	Статья, часть, пункт, подпункт	Текст проекта решения	Текст поправки	Текст проекта с учетом поправки	Автор поправки (Ф.И.О., адрес, телефон, место работы (учебы))

Предложения принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00 часов в течение одного месяца со дня опубликования решения в средствах массовой информации.

2. Заявки на участие в публичных слушаниях с правом выступления подаются по адресу: г. Тетюши, ул. Малкина, д. 39 лично или по почте (с пометкой на конверте «Обсуждение проекта решения Совета Тетюшского муниципального района «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Тетюшский муниципальный район Республики Татарстан»»).

Заявки принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00 часов не позднее, чем за 7 дней до даты проведения публичных слушаний.

3. Предложения граждан регистрируются сотрудниками аппарата Совета Тетюшского муниципального района Республики Татарстан и передаются для рассмотрения соответственно в постоянную комиссию Совета Тетюшского муниципального района по местному самоуправлению, законности, правопорядку и депутатской этике.

**Порядок участия граждан в обсуждении проекта решения Совета
Тетюшского муниципального района «О внесении изменений и дополнений в
Устав муниципального образования «Тетюшский муниципальный район
Республики Татарстан»**

Участниками публичных слушаний с правом выступления для аргументации своих предложений являются жители Тетюшского муниципального района, которые подали в аппарат Совета Тетюшского муниципального района письменные заявления не позднее 7 дней до даты проведения публичных слушаний.

Участниками публичных слушаний без права выступления на публичных слушаниях могут быть все заинтересованные жители Тетюшского муниципального района.

Регистрация участников начинается за 1 час до начала публичных слушаний.

Участники публичных слушаний с правом выступления приглашаются для аргументации своих предложений в порядке очередности в зависимости от времени подачи заявления.

Выступления участников публичных слушаний не должны продолжаться более 7 минут. С разрешения председательствующего время для выступления может быть продлено, но не более чем на 3 минуты.

Участники публичных слушаний вправе задавать вопросы выступающим после окончания выступления с разрешения председательствующего.

Участники публичных слушаний не вправе вмешиваться в ход публичных слушаний, прерывать их и мешать их проведению.

Все замечания и предложения участников публичных слушаний подаются в секретариат в письменной форме и прилагаются к протоколу публичных слушаний.